

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST
1.2. Facultatea	LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE
1.3. Departamentul	STUDII ROMÂNEȘTI
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.5. Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / calificarea*	<p>TEOLOGIE PASTORALĂ / conform COR: profesor în învățământul primar – 233101; profesor în învățământul gimnazial (232201).</p> <p>Arhiepiscop – cod COR : 246001, arhiereu vicar – 246002, arhondar – 246003, cantor – 246004, capelan – 246005, cardinal -246006, chevrasmă – 246007, cântăreț bisericesc – 246008, consilier culte – 246009, conducător arhiepiscopal – 246010, diacon – 246011, episcop – 246012, exarh – 246013, haham – 246014, harmonist – 246015, hatip – 246016, imam – 246017, inspector culte – 246018, majghian – 246019, melamed – 246020, mitropolit – 246021, muezin – 246022, muftiu – 246023, organist – 246024, pastor - 246025, patriarh – 246026, preot – 246027, președinte culte – 246028, protopop – 246029, provicar – 246030, rabin – 246031, secretar culte – 246032, stareț -stareță – 246033, treibar – 246034, vestitor – 246035, vicar – 246036.</p> <p>Noi ocupații propuse pentru a fi incluse în C.O.R.: Cleric/sacerdot/deservent de cult, educator religios, referent în cadrul structurilor misionare ale cultului (mass-media, edituri și publicații, centre pastorale, sociale, misionare și ecumenice – cu studii complementare de rigoare), călugăr – călugăriță, rasofoar-rasofoară, schimonah-schimonahie, egumen-egumenă, ieromonah, singhel, protosinghel, arhimandrit, ierodiacon, ieroschimonah, ieroschidiacon, sachelar, iconom, iconom-stavrofor și arhidiacon.</p>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Istoria bisericii universale				
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. dr. Remus Mihai Feraru				
2.3. Titularul activităților de seminar			Asist. dr. Alin Scridon				
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Examinări					2
Tutorat					

Examinări	
Alte activități ...	
3.7. Total ore studiu individual	48
3.8. Total ore pe semestru	90
3.9. Număr de credite	3

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	- Nu este cazul
4.2. de competențe	- Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector. Studentii nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector; Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> C1 – cunoașterea evenimentelor majore ale istoriei creștinismului și a conceptelor specifice teologiei istorice. C2 – însușirea metodelor de cercetare specifice istoriei bisericești și interpretarea critică a izvoarelor istorice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT.1 – Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice; CT.2 – dezvoltarea abilităților de colaborare și lucru în echipe de cercetare multidisciplinare (intra și extra teologic), respectând principiile de credință religioasă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unui set de competențe necesare specialistului în teologie, care să-i permită acestuia să analizeze și să interpreteze datele istorice, privind istoria Bisericii, în scopul formării și dezvoltării conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine și pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale.
7.2. Obiectivele specifice	<p>➤ Obiective de cunoaștere (O.c.)</p> <ul style="list-style-type: none"> O.c.1.1. – să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bisericii având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ; O.c.1.2. – să utilizeze adecvat în comunicarea

	<p>profesională terminologia specifică teologiei istorice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.c.1.3. – să prezinte factorii determinanți care au contribuit la răspândirea creștinismului și la dezvoltarea Bisericii creștine în primul mileniu; • O.c.2.1. – să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor; <p>➤ Obiective de abilitare (O.ab.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.ab.1.1. – să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor istorice; • O.ab.1.2. – să evidențieze raportul dintre tradiție și înnoire în istoria Bisericii; • O.ab.2.1. – să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice; <p>➤ Obiective atitudinale (O.at.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • O.at.1.1. – să argumenteze în ce măsură au influențat evenimentele derulate de-a lungul istoriei Bisericii configurația actuală a creștinismului; • O.at.1.2. – să argumenteze poziția Bisericii Ortodoxe față de învățăturile de credință formulate de catolici și protestanți. • O.at.1.3. – să susțină punctul de vedere ortodox în cadrul unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în studiul istoriei bisericești universale: obiectul de studiu, definiția, izvoarele, și periodizarea istoriei creștinismului; metode de cercetare; istoriografia bisericească (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 13-21. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 7-19. 3. Benga Daniel, (2005), <i>Metodologia cercetării științifice în teologia istorică</i> , București: Sofia. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
2. Împrejurările politice, religioase și culturale în Imperiul roman la apariția creștinismului (O.c.1.1.; O.c.2.1.) (2 ore). 2.1. Imperiul roman în secolele I-III: cadrul politic și administrativ; 2.2. Religia și cultul imperial; 2.3. Principalele curente filosofice; 2.4. Palestina în epoca Mântuitorului Iisus Hristos.	- expunerea - prelegerea - conversația	- Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 33-47. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 21-25. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
3. Iisus Hristos, întemeietorul Bisericii. Mântuitorul ca persoană istorică. (O.c.1.1.; O.c.2.1.; O.ab.2.1.), (2 ore). 3.1. Sfântul Ioan Botezătorul - „Înaintemergătorul Domnului”; 3.2. Iisus Hristos în izvoarele	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 50-57. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 26-29. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)

necreștine, iudaice și latine.		
4. Activitatea Sfinților Apostoli și a ucenicilor acestora. Organizarea Bisericii primare (O.c.1.1.; O.c.1.3.; O.c.2.1.) (2 ore) 4.1. Activitatea Sfântului Apostol Pavel; 4.2. Ierarhia bisericească în Biserica primară.	- expunerea - prelegerea - conversația	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 1. - Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 57-76. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 30-37. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
5. Persecuțiile creștinilor. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore) 5.1. Clasificarea persecuțiilor; 5.2. Cauzele generale ale persecuțiilor; 5.3. Legislația, procedura de judecată și pedepsele aplicate creștinilor.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 2 și nr. 3. - Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 77-83. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 43-47. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
6. Răspândirea Creștinismului în primele trei veacuri. (O.c.1.3.), (2 ore) . 6.1. Factorii determinanți ai răspândirii creștinismului; 6.2. Răspândirea creștinismului în secolele I-III	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 149-161. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 83-88. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
7. Împăratul Constantin cel Mare și creștinismul. (O.c.1.1.), (2 ore) . 7.1. Evoluția religioasă a lui Constantin cel Mare; 7.2. Politica religioasă a lui Constantin cel Mare.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 120-133 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 71-76. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
8. Răspândirea creștinismului în secolele IV-VI (O.c.1.3.), (4 ore) . 8.1. Expansiunea creștinismului în Răsărit; 8.2. Expansiunea creștinismului în Apus.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 161-201. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 89-100. accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă).
9. Erezii, controverse și schisme în Biserica primară. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.3.) (2 ore) . 9.1. Antitrinitarismul și subordinaționismul; 9.2. Disputele pascale și disputa baptilmală; 9.3. Schismele lui Ipolit, Novat și Novațian, Meletie.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 4. - Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i> , Timișoara: EUVT, pp. 222-233. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i> , vol. I, Sibiu, pp. 111-120. 3. Nacu Pompiliu (2010), <i>Ereziile primelor opt veacuri creștine și dăinuirea lor la începutul mileniului trei</i> , Galați: Partener, pp. 174-180. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)

<p>10. Arianismul. Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325) (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.3.), (2 ore).</p> <p>10.1. Personalitatea și învățătura lui Arie;</p> <p>10.2. Desfășurarea sinodului</p> <p>10.3. Canoanele sinodului.</p>	<p>- expunerea</p> <p>- prelegerea</p> <p>- problematizarea</p>	<p>- Referințe:</p> <p>1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara: EUVT, pp. 236-255.</p> <p>2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 134-145.</p> <p>3. Rămureanu, Ioan, <i>Sinodul I Ecumenic de la Niceea. Condamnarea ereziei lui Arie. Simbolul niceean</i>, în „Studii Teologice”, nr. 1-2 / 1977, pp. 15-60. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>11. Erezia pnevmatomahilor. Apolinarismul. Sinodul al II-lea Ecumenic de la Constantinopol (381) (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.3.), (2 ore)</p> <p>11.1. Originea și dezvoltarea pnevmatomahismului;</p> <p>11.2. Desfășurarea sinodului;</p> <p>11.3. Canoanele sinodului.</p>	<p>- expunerea</p> <p>- prelegerea</p> <p>- problematizarea</p>	<p>- Referințe:</p> <p>1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara: EUVT, pp. 269-285.</p> <p>2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 156-170.</p> <p>3. Rămureanu Ioan, <i>Sinodul al II-lea ecumenic de la Constantinopol (381) – 1600 de ani de la întrunirea lui</i>, în „Ortodoxia”, nr. 3, 1981, pp. 285-336. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>12. Nestorianismul. Sinodul al III-lea Ecumenic de la Efes (431) (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.3.), (2 ore).</p> <p>12.1. Disputele hristologice anterioare sinodului;</p> <p>12.2. Polemica dintre Nestorie și Sfântul Chiril al Alexandriei;</p> <p>12.3. Desfășurarea sinodului;</p> <p>12.4. Canoanele sinodului.</p> <p>12.5. Unirea dintre alexandrini și antiohieni (433).</p>	<p>- expunerea</p> <p>- prelegerea</p> <p>- problematizarea</p>	<p>- Referințe:</p> <p>1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara: EUVT, pp. 285-296.</p> <p>2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 171-181.</p> <p>3. I. G. Coman (1993), „Și cuvântul trup S-a făcut”. <i>Hristologie și mariologie patristică</i>, Timișoara: Ed. Mitropoliei Banatului, pp. 70-97. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>13. Apariția monofizismului. Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.3.), 2 ore</p> <p>13.1. Monofizismul ;</p> <p>13.2. sinodul endemic de la Constantinopol (448) ; (O.c.1.1.; O.c.1.2.)</p> <p>13.3. Sinodul „tâlhăresc” de la Efes (449);</p> <p>13.4. Desfășurarea Sinodului al IV-lea Ecumenic;</p> <p>13.5. Canoanele sinodului.</p>	<p>- expunerea</p> <p>- prelegerea</p> <p>- problematizarea</p>	<p>- Referințe:</p> <p>1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara: EUVT, pp. 296.</p> <p>2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 171-181.</p> <p>3. I. G. Coman (1993), „Și cuvântul trup S-a făcut”. <i>Hristologie și mariologie patristică</i>, Timișoara: Ed. Mitropoliei Banatului, pp. 185-197. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>Bibliografie</p> <p>Manuale</p> <ul style="list-style-type: none"> • BĂBUS, Pr. Emanoil, <i>Introducere în Istoria Bisericească Universală</i>, Ed. Sofia, București, 2002. • CHIFĂR, Pr. Nicolae, <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I-IV, Ed. Trinitas, Iași, 1999-2005. • Idem, <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I-II, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007-2008. 		

- FERARU, Remus Mihai, *Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)*, Ed. Universității de Vest / Astra Museum, Timișoara-Sibiu, 2016.
- MUNTEAN, V. Vasile, *Istoria creștină generală*, Ed. IBMBOR, vol. I-II, București, 2008.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan, *Istoria bisericească universală*, ediția a II-a, Ed. IBMBOR, București, 2004.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan; ȘESAN, Pr. Prof. Dr. Milan; BODOGAE, Pr., Prof. Dr. Teodor, *Istoria Bisericească Universală*, vol. I-II, Ed. IBMBOR, București 1987-1993.

Lucrări generale și speciale ; articole

- BENGĂ Daniel, (2005), *Metodologia cercetării științifice în teologia istorică*, București: Sofia.
- COMAN, I. G. (1993), „Și cuvântul trup S-a făcut”. *Hristologie și mariologie patristică*, Timișoara: Ed. Mitropoliei Banatului.
- MARROU, Henri-Irénée, *Biserica în antichitatea târzie 303-604*, Ed. Universitas, București, 1999.
- NACU Pompiliu (2010), *Ereziile primelor opt veacuri creștine și dănuirea lor la începutul mileniului trei*, Galați: Partener.
- RĂMUREANU, Ioan, *Sinodul I Ecumenic de la Niceea. Condamnarea ereziei lui Arie. Simbolul niceean*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2 / 1977, pp. 15-60.
- Idem, *Sinodul al II-lea ecumenic de la Constantinopol (381) – 1600 de ani de la întrunirea lui*, în „Ortodoxia”, nr. 3, 1981, pp. 285-336.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Cultul și viața creștină în Biserica primară. (O.c.1.3.) 2 ore .	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 4. - Referințe: 1. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 38-42. 2. Rămureanu, Pr. Prof. Dr. Ioan; Șesan, Pr. Prof. Dr. Milan; Bodogae, Pr., Prof. Dr. Teodor, <i>Istoria Bisericească Universală</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București 1987, pp. 100-105. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
2. Persecuții locale și generale ale creștinilor: persecuțiile de la împăratul Nero până la împăratul Comod (64-192) (O.c.2.1.; O.ab.1.1.; O.ab.2.1.), (2 ore) .	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 5. - Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara: EUVT, pp. 83-94. 2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 48-55. 3. <i>Scripta contra Christianos în secolele I-II (texte și comentarii)</i>, volum coordonat de Nelu Zugravu și Ovidiu Albert, traduceri inedite din greacă și latină de Marius Alexianu și Roxana Curca, Ed. Presa Bună, Iași, 2003. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă).
3. Persecuțiile de la Septimiu Sever până la Galeriu (193-311) (O.c.2.1.; O.ab.1.1.; O.ab.2.1.), (2 ore) .	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 5. - Referințe: 1. Feraru Remus, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara: EUVT, pp. 95-118.

		<p>2. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 55-70.</p> <p>3. <i>Scripta contra Christianos în secolele I-II (texte și comentarii)</i>, volum coordonat de Nelu Zugravu și Ovidiu Albert, traduceri inedite din greacă și latină de Marius Alexianu și Roxana Curca, Ed. Presa Bună, Iași, 2003. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>4. Ereziile iudaizante; iudeo-gnosticii; Simon Magul; gnosticismul sirian și egiptean; maniheismul; ereziile gnostice (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.3.) (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<p>- Referințe:</p> <p>1. Nacu Pompiliu (2010), <i>Ereziile primelor opt veacuri creștine și dăinuirea lor la începutul mileniului trei</i>, Galați: Partener, pp. 78-109;</p> <p>2. Rotaru, Ioan-Gheorghe, <i>Gnosticismul. Apariție, concepte, organizare, clasificări și influențe</i>, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai Theologia Orthodoxa”, nr.1, 2007, pp. 229-252;</p> <p>3. Culianu, Ioan Petru (1995), <i>Gnozele dualiste ale Occidentului</i>, București: Ed. Nemira. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>5. Învățământul și literatura creștină în primele trei secole: Începuturile învățământului creștin. Școlile catehetice. Începuturile monahismului. (O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<p>- Referințe:</p> <p>1. Chifăr, Nicolae, <i>Clement Alexandrinul, fondatorul teologiei științifice creștine</i>, în „Altarul Banatului”, nr. 10-12 / 1999, pp. 6-14;</p> <p>2. Coman, I. G. (1985), <i>Patrologie</i>, vol. II, București: Ed. IBMBOR, pp. 237-379 și 471-480. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă).</p>
<p>6. Frământările și sinoadele ariene după Sinodul I Ecumenic (325-381). (O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<p>- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 10.</p> <p>- Referințe:</p> <p>1. Chifăr, Nicolae, (2007) <i>Istoria creștinismului</i>, vol. I, Sibiu, pp. 145-155;</p> <p>2. Rămureanu Ioan, „<i>Lupta ortodoxiei contra arianismului de la Sinodul I Ecumenic până la moartea lui Arie</i>”, în Studii Teologice, nr. 1-2, 1961, pp. 13-31.</p> <p>3. Rămureanu Ioan, <i>Sinoadele de la Sirmium dintre anii 348 și 358. Condamnarea lui Fotin de Sirmium</i>, în „Studii Teologice”, nr. 5-6, 1963, pp. 266-316</p>
<p>7. Teologia hristologică postcalcedoniană. Învățătura hristologică a lui Leonțiu din Bizanț și Sever din Antiohia (O.c.1.1.; O.c.1.2.) (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<p>- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 13.</p> <p>- Referințe:</p> <p>1. Coman, I. G. (1993), „<i>Și cuvântul trup S-a făcut</i>”. <i>Hristologie și mariologie patristică</i>, Timișoara: Ed. Mitropoliei Banatului, pp. 209-218;</p> <p>2. Caraza, Ioan, <i>Hristologia Sinodului IV Ecumenic de la Chalcedon în preocupările teologilor romano-catolici și protestanți din vremea noastră și punctul de vedere ortodox</i>, Slobozia, Ed. Episcopiei, 2000.</p> <p>3. Ielciu, I. Mircea, <i>Hristologia lui Sever al Antiohia și importanța ei în contextul dialogului cu necalcedonienii</i>, în „Ortodoxia”, nr. 4 / 1988, pp. 74-99.</p>

Bibliografie

Izvoare și antologii

- EUSEBIU de CEZAREEA, *Viața lui Constantin cel Mare*, în colecția *PSB*, vol. XIV, traducere și note de Radu Alexandrescu, studiu introductiv de Prof. Dr. Emilian Popescu, Ed. IBMBOR, București, 1991.
- FLAVIUS JOSEPHUS, *Istoria războiului iudeilor împotriva romanilor*, traducere de Gheneli Wolf și Ion Acsan, prefață de Răzvan Theodorescu, cuvânt asupra ediției și note explicative de Ion Acsan, Ed. Hasefer, București, 1997.
- Idem, *Antichități iudaice*, vol. I (Cărțile I-X: *De la facerea lumii până la captivitatea babiloniană*), cuvânt asupra ediției, traducere și note de Ion Acsan, prefață de Răzvan Theodorescu, Ed. Hasefer, București, 1999.
- Idem, *Antichități iudaice*, vol. II (Cărțile XI-XX: *De la refacerea Templului până la răscoala împotriva lui Nero*), traducere, note și indice de nume de Ion Acsan, Ed. Hasefer, București, 2001.
- LACTANTIUS, *De mortibus persecutorum (Despre morțile persecutorilor)*, traducere, studiu introductiv, note și comentarii de Claudiu T. Arieșan, Ed. Amarcord, Timișoara, 2000.
- PLINIU cel TÂNAR, *Epistulae – Scrisori (cartea a X-a): corespondența dintre Pliniu și Traian*, Ediție bilingvă, text latin-român, traducere și note de Eugen Bălașa, cuvânt înainte de V. Blănaru-Flamură, București, Ed. Albatros, București, 2003.
- TEODORET al CIRULUI, *Istoria bisericească*, în colecția *PSB*, vol. XLIV, traducere de Pr. Prof. Vasile Sibiescu, Ed. IBMBOR, București, 1995.
- *** *Merele de aur: antologie de documente scrise din epoca Noului Testament*, volum coordonat de Remus Mihai Feraru și Constantin Jinga, cuvânt înainte de Î.P.S. Dr. Nicolae Corneanu, studiu introductiv de Prof. Dr. Constantin C. Petolescu, Ed. Marineasa, Timișoara, 2001.
- *** *Scripta contra Christianos în secolele I-II (texte și comentarii)*, volum coordonat de Nelu Zugravu și Ovidiu Albert, traduceri inedite din greacă și latină de Marius Alexianu și Roxana Curca, Ed. Presa Bună, Iași, 2003.
- *** *Izvoarele istoriei creștinismului românesc*, traduceri inedite din latină și greacă de Mihaela Paraschiv, Claudia Tărnăuceanu, Wilhelm Dancă, selecția textelor, studiu introductiv, notițe bibliografice, note, comentarii și indice de Nelu Zugravu. Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2008.

Manuale

- BĂBUS, Pr. Emanoil, *Introducere în Istoria Bisericească Universală*, Ed. Sofia, București, 2002.
- CHIFĂR, Pr. Nicolae, *Istoria creștinismului*, vol. I-IV, Ed. Trinitas, Iași, 1999-2005.
- Idem, *Istoria creștinismului*, vol. I-II, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007-2008.
- COMAN, I. G. (1993), „Și cuvântul trup S-a făcut”. *Hristologie și mariologie patristică*, Timișoara: Ed. Mitropoliei Banatului.
- Idem, (1985), *Patrologie*, vol. II, București: Ed. IBMBOR.
- FERARU, Remus Mihai, *Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)*, Ed. Universității de Vest / Astra Museum, Timișoara-Sibiu, 2016.
- MUNTEAN, V. Vasile, *Istoria creștină generală*, Ed. IBMBOR, vol. I-II, București, 2008.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan, *Istoria bisericească universală*, ediția a II-a, Ed. IBMBOR, București, 2004.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan; ȘESAN, Pr. Prof. Dr. Milan; BODOGAE, Pr., Prof. Dr. Teodor, *Istoria Bisericească Universală*, vol. I-II, Ed. IBMBOR, București 1987-1993.

Lucrări generale și speciale

- BROWN, PETER, *Întemeierea creștinismului occidental: triumf și diversitate (200-1000 d.Ch.)*, traducere de Hans Neumann, Iasi, Editura Polirom, 2002.
- CARAZA, DR. Ioan, *Hristologia Sinodului IV Ecumenic de la Chalcedon în preocupările teologilor romano-*

catolici și protestanți din vremea noastră și punctul de vedere ortodox, Slobozia, Ed. Episcopiei, 2000.

- CHIFĂR, Nicolae, *Clement Alexandrinul, fondatorul teologiei științifice creștine*, în „Altarul Banatului”, nr. 10-12 / 1999, pp. 6-14.
- CULIANU, Ioan Petru (1995), *Gnozele dualiste ale Occidentului*, București: Ed. Nemira.
- IELCIU, I. Mircea, *Hristologia lui Sever al Antiohia și importanța ei în contextul dialogului cu nealcedonienii*, în „Ortodoxia”, nr. 4 / 1988, pp. 74-99.
- MARROU, Henri-Irénée, *Biserica în antichitatea târzie 303-604*, Ed. Universitas, București, 1999.
- NACU Pompiliu (2010), *Ereziile primelor opt veacuri creștine și dăinuirea lor la începutul mileniului trei*, Galați: Partener.
- RĂMUREANU, Ioan, *Sinodul I Ecumenic de la Niceea. Condamnarea ereziei lui Arie. Simbolul niceean*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2 / 1977, pp. 15-60.
- Idem, *Sinodul al II-lea ecumenic de la Constantinopol (381) – 1600 de ani de la întrunirea lui*, în „Ortodoxia”, nr. 3, 1981, pp. 285-336.
- Idem, *Sinoadele de la Sirmium dintre anii 348 și 358. Condamnarea lui Fotin de Sirmium*, în „Studii Teologice”, nr. 5-6, 1963, pp. 266-316.
- Idem, *Lupta ortodoxiei contra arianismului de la Sinodul I Ecumenic până la moartea lui Arie*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2, 1961, pp. 13-31.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, *Gnosticismul. Apariție, concepte, organizare, clasificări și influențe*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa”, nr.1, 2007, pp. 229-252.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bisericii având în vedere cauzele, desfășurarea și consecințele acestora ;	Examen scris	80%
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei istorice;		
	- să prezinte factorii determinanți care		

	au contribuit la răspândirea creștinismului și la dezvoltarea Bisericii creștine în primul mileniu;		
10.5. Seminar/laborator	- să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor;	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	10 %
	- să identifice și să diferențieze cauzele și consecințele evenimentelor istorice;		
	- să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice;		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se va acorda 1 punct.	10 %
10.6. Standard minim de performanță: includerea tuturor componentelor cu referire la lucrarea de licență			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la dezvoltarea Bisericii creștine • Să cunoască evenimentele principale din istoria Bisericii creștine pentru perioada studiată. • Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă. 			

Data completării
16.09.2016

Semnătura titularului de curs

Feraru R.

Semnătura titularului de seminar

Alin Scutdan

Semnătura directorului de departament

[Signature]